

Атаман Л. В.
к.г.н., старший викладач кафедри географії;
Буздиган М. С.
студент СВО магістр,
спеціальність Середня освіта (Географія)

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. Туристично-рекреаційна галузь України добре розвинена. На сьогоднішній день у Вінницькій області є багато об'єктів, які можна віднести до туристично-рекреаційних ресурсів. Важливо зазначити, що у даному регіоні є місця для санаторно-курортного лікування, туристичного відпочинку, оздоровлення, які орієнтовані, здебільшого на внутрішніх споживачів.

Багато науковців займалися дослідженням туристично-рекреаційних ресурсів України. Зокрема, теоретико-практичні особливості з цієї теми висвітлено у наукових працях Кожухівської Р.Б., Гловацької В.В., Левицької І.В., Попої Ю.М., Талалая В.А., Ткаченко Т.І та інших. Полєся В.М. проаналізувала стан розвитку туристичної галузі Вінниччини, О.М. Кальченко дослідив інноваційні методи, що сприяють розвитку та стабільному функціонуванню туристичної сфери України, Т.І. Ткаченко докладно проаналізував економічні особливості туристично-рекреаційних регіонів. Важливо зазначити, що в основному науковці досліджують чинники, які сприяють розвитку туристично-рекреаційної сфери.

Результати дослідження. Рекреаційно-туристичний потенціал – це сукупність природних, природно-технічних, соціально-економічних комплексів та їхніх елементів, що сприяють відновленню та розвитку фізичних і духовних сил людини, її працездатності [4, 4]. Туристично-рекреаційні ресурси місцевості є важливим надбанням регіону, який формує специфічний імідж та туристичну ідентичність на території України. Крім цього, вони мають позитивний вплив на розвиток регіону, зокрема на відродження культурної спадщини та традицій, ефективне покращення інфраструктури. Це пов'язано, насамперед, з великою кількістю відвідувачів туристично-рекреаційного регіону та економічною сферою, яка розвивається за рахунок їхніх вкладень [2, 86]. Вінниччина має багато перспектив у цій галузі, важливо, що на сьогоднішній день вона перебуває на стадії розвитку. Зокрема, найвідомішим туристично-рекреаційним елементом є наявність мінеральних вод, які приваблюють туристів з усієї України.

Перш за все, на території Вінницької області є санаторії, які функціонують протягом довгого періоду і розвиваються за рахунок наявності мінеральних вод та оздоровчих процедур. У цьому контексті важливо відзначити м. Хмільник, куди щороку приїжджають люди з усіх куточків України, щоб насолодитися красою природи та оздоровитися. Цей курорт налічує сім санаторно-курортних закладів у своєму складі, що забезпечує можливість оздоровитися 45000 тис. осіб. Варто зазначити, що він має великі перспективи для подальшого розвитку та активного функціонування, адже знаходиться у мальовничій місцевості та забезпечує активний відпочинок. Лікування радоново-вуглекислими та грязьовими ваннами, торфогрязями стало родзинкою для багатьох відвідувачів з іноземних країн, зокрема Польщі. На більшій частині території знаходяться парки та сквери, які сприяють прогулянкам туристів на свіжому повітрі. Крім того, паркову ділянку прикрашають пам'ятки архітектури та скульптури, які вважаються культурною спадщиною міста [3, 141].

На території Вінницької області досить поширений сільський туризм, який забезпечується за рахунок різних можливостей туристично-рекреаційної діяльності. Перш за все, популярним серед туристів є відпочинок у центрах, які розташовані у сільській місцевості. Таким чином, відвідувачі мають змогу насолодитися красою природи, гуляти на свіжому повітрі та досліджувати місцевість. Крім цього, на Вінниччині є можливість організації відпочинку у селах та життя у приватних будинках. Останніми роками набирає популярності екологічний туризм, коли людина має змогу покращити екологію навколишнього середовища і при цьому відпочивати. Такі види діяльності сприяють активному розвитку даного типу туристично-рекреаційної діяльності. Найбільш відомими районами Вінницької області, у яких поширений зелений туризм є Барський, Вінницький, Немирівський, Могилів-Подільський, Муровано-Куриловецький, Хмільницький та Ямпільський [1, 47].

Окрім оздоровчого, сільського та екологічного туризму, можна виділити ще кілька пріоритетних напрямів використання туристичних ресурсів Вінницької області, серед яких спортивний, етнічний, релігійний туризм.

Важливо зазначити, що туристично-рекреаційна галузь має вагому проблему – стан пам'яток, інфраструктури, які знаходяться у занедбаному й неохайному стані, а інколи потребують значної реконструкції. Звичайно, на території Вінницької області є багато різноманітних санаторіїв, які знаходяться поза увагою відвідувачів через низький рівень надання оздоровчих послуг та наявності сучасної матеріальної бази, яка потребує значних коштів та оновлення. Крім цього, у туристично-рекреаційних об'єктах відсутні можливості для розваг відвідувачів. Фактично, у санаторіях можна тільки

оздоровитися, але у багатьох з них відсутнє дозвілля. Важливо наголосити, що відсутня також рекламна діяльність, адже багато людей взагалі не знають про наявність туристично-рекреаційних об'єктів у Вінницькій області.

Департаментом міжнародного співробітництва та регіонально розвитку облдержадміністрації розроблено Програму розвитку туризму у Вінницькій області на 2021-2027 роки. У Програмі зазначено, що першочергового вирішення потребує питання ефективного використання природних рекреаційних ресурсів. Вінниччина має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму: особливості географічного положення та рельєфу, сприятливий клімат, багатство природного, історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалів [5].

Висновки. Отже, туристично-рекреаційні ресурси Вінницької області мають великий потенціал. Бальнеологічні ресурси представлені у багатьох районах області, однак найбільш важливі для розвитку оздоровчого туризму розташовані у Хмільницькому районі. Зокрема, цей район відомий своїми мінеральними водами, які сприяють оздоровленню та наявністю сучасних санаторіїв. Тим не менш, багато об'єктів потребують реконструкції та оновлення, а тому перспективи використання історико-культурного туристичного потенціалу регіону полягають у збереженні і відновленні найбільш атрактивних об'єктів, включенні їх до популярних екскурсійних маршрутів, розвитку місцевої інфраструктури, що дасть змогу активніше розвивати не лише внутрішній, а й в'їзний туризм.

Список використаних джерел

1. Гловацька В. В. Особливості розвитку сільського зеленого туризму як підприємницької діяльності. *Інноваційна економіка*. 2010. № 16. С. 45-48.
2. Кожухівська Р.Б. Туризм в Україні: стан, фактори та перспектива розвитку. *Вісник Донецького національного університету, серія Економіка і право*. 2010. Вип. 1. С. 84-86.
3. Левицька І.В. Інфраструктура забезпечення розвитку туризму у Вінницькій області. *Молодий вчений*. 2015. № 2 (2). С. 140-144.
4. Сочка К.А. Організація рекреаційної діяльності. *Інститут державного управління і регіонального розвитку*. Ужгород. 1997. 63 С.
5. Програма розвитку туризму у Вінницькій області на 2021 – 2027 роки. Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/ODA/ogoloshenia/programa-turizm2020.pdf>